

VPAD V DALMACIJO

Zavezniška armada je vdarila čez Jadran po morju in po zraku in vpadla v Albanijo in na jugoslovanske otoke ter na dolgi fronti prodrla daleč v dež elo.

Zavezniški glavni stan je naznanil, da so zavezniške armade iz Italije vpadle na Balkan in so napravile novo vrzel v Hitlerjevo razpadajočo evropsko trdnjavo.

Nacijski radio naznanja, da so zavezniki vpadli na Balkan na dolgi fronti od Albanije in po celi dalmatinski obali.

Poročilo naznanja, da so sedaj zavezniki vpadli z zelo močno armado, ne pa samo s commando četami, ki so samo nadlegovale Nemce.

"Kopne čete, ki so prišle po morju in po zraku, se bore na dolgi fronti ob Jadranu, ki vključuje Albanijo in jugoslovanske otoke," pravi poročilo. "Pomoč daje balkanska zračna sila."

Za ta vpad so pripravili mnogi napadi osvobodilne vojske maršala Tita.

Nemška garnizija v Himri v Albaniji je bila uničena in Nemci so morali opustiti obrežno cesto v Albaniji in so odpeljali vojaštvo in vojaške zaloge z malimi ladjami.

Skoro dva tedna so angleške bojne ladje pomagale jugoslovanskim partizanom, da so nadlegovali Nemce pri umikanju.

Uradno poročilo naznanja, da so bile že v soboto potopljene tri nemške ladje, ki so vozile vojni material.

V predpravi za vpad so težki bombniki bombardirali železniški most pri Borovnici.

Nemški radio je sporočil, da so včeraj zjutraj ameriške in angleške pomorske in zračne

sile napadle otoke ob dalmatinski obali in da se boji še vedno nadaljujejo.

Glavni stan osvobodilne vojske maršala Tita naznanja, da so partizani pomagali zaveznikom zasesti otok Pag, ki je eden najsevernejših otokov na Jadranu, nedaleč od Istre.

Jugoslovanski partizani so zaveznikom pri vpadu v Dalmacijo mnogo pomagali s tem, da so napadali Nemce od zadej.

Po splošnem mnenju je v boju proti Nemcem v ozadju kakih 200.000 jugoslovanskih in albanskih partizanov in ker zavezniško brodogvaj popolnoma obvladuje Jadran, je položaj Nemcev v Jugoslaviji obupen.

Partizani maršala Tita so iztirili tri vlake na Zagreb-Karlovac železnici, dva pa na Brod-Sarajevo progi, ki vozi v Albanijo.

Neko poročilo s fronte pravi, da je bilo izmed osnih mostov čez Donavo med Beogradom in Budimpešto porušeni pet mostov.

Mihajlovičev sin osvobojen

Radio postaja Svobodna Jugoslavija naznanja, da je bil sin generala Draže Mihajlovića, katerega so partizani prejšnji teden vjeli v Valjevu, puščen na svobodo, ker je preiskava dokazala, da ni bil vojni zločinca.

"Mladi Mihajlovič je izrazil željo bojevati se proti Hitlerju in njegovim pristašem, proti četnikom in ustašem," pravi radijsko poročilo, "in je sedaj v 'srbski brigadi' osvobodilne vojske maršala Tita.

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmožnosti.

ALBANSKI KRALJ SE JE OGLASIL

Albanski kralj Zog I., ki živi s svojo družino na nekem velikem posestvu v Oxfordshire v Angliji, je zastopniku United Press rekel, da je prepričan, da se bodo Albanci dvignili in nudili zaveznikom vsako pomoč.

"Moj narod bo Angleže in Amerikance kar najpristrajše pozdravil," je rekel Zog. "Napravili bodo vse, da pomagajo zaveznikom. Naše gerilske čete niso velike in tudi ne dobro organizirane, toda Albanci bodo vzeli v roke vsako orožje, ki ga bodo našli in bodo storili vse, da poženejo Nemce iz dežele."

Kralj Zog je s svojo ženo kraljico Geraldino in svojim sinom Leko, ki je sedaj star pet let, po vpadu Italije v Albanijo pobegnil na Grško 7. aprila 1939. V Anglijo je prišel 27. junija 1940 in je stanoval v Ritz hotelu ter je pogosto z drugimi ljudmi bil v zakloniščih tekom nemškega zračnega bombardiranja.

Za kralja ga je razglasila al-

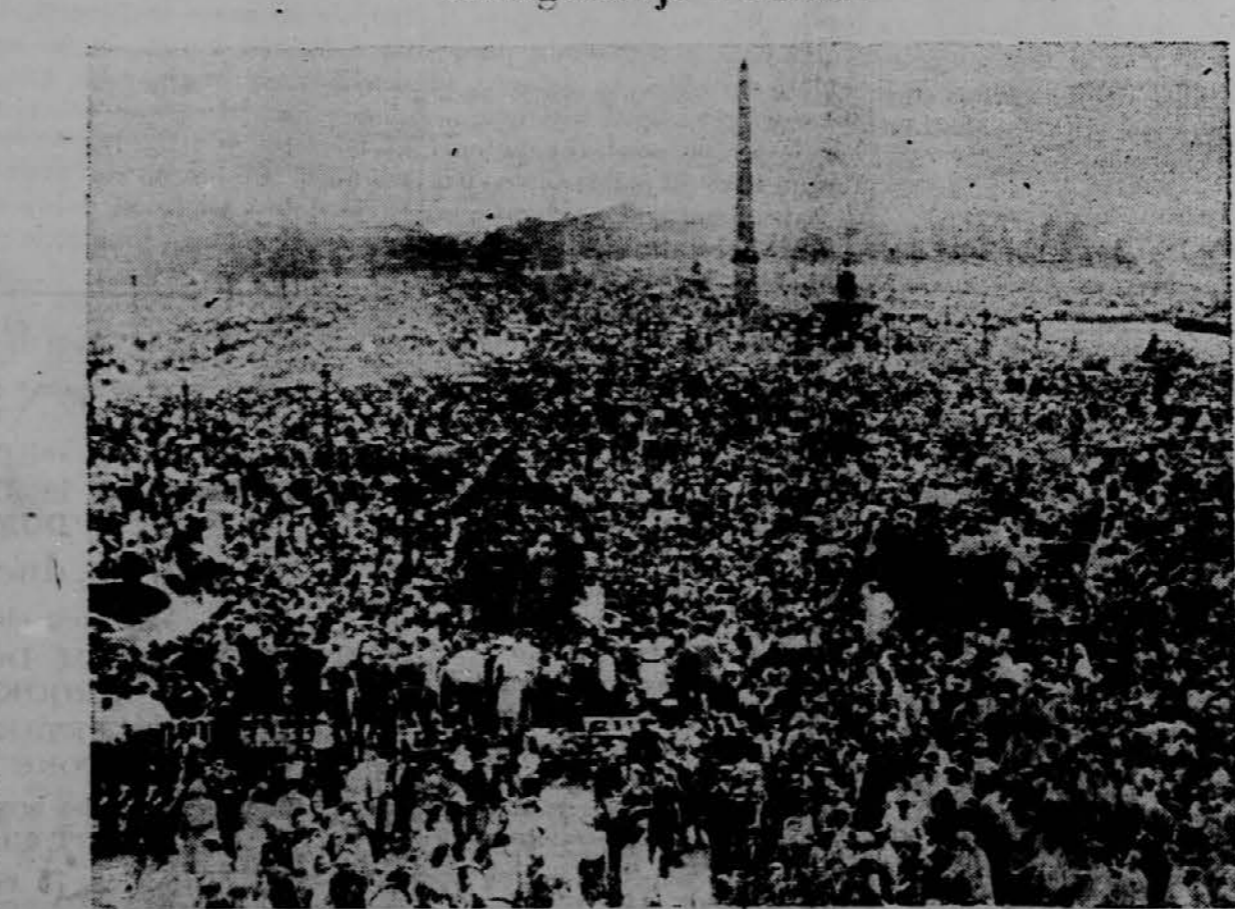
banska poslanska zbornica 1. septembra 1928.

Ameriški častniki izgnani iz Bolgarske

Kakih dvajset ameriških in angleških častnikov je v poudeljek ponoči odpotovalo iz Sofije v Turčijo na izrecno povelje ruskega vojaškega poveljstva v Sofiji. Ruski častniki so se v drugem avtomobilu peljali za ameriški in angleški častniki do turške meje.

Reuterjev poročevalec poroča, da so bili ameriški in angleški častniki v Sofiji pred prihodom Rusov in da so morali odpotovati v 24 urah na zahtevo ruske vojaške oblasti, ker niso bili člani nobene zavezniške vojaške misije.

Zmagoslavje v Parizu

Prisr v Parizu, ko so zavezniške armade ykorakale v mesto.

Rusi napredujejo proti Rigi na Letskem

Rusi so premagali vse zapreke jezer in rek v prodiranju proti Rigi in so se letskega glavnemu mestu približali na 23 milj ter so osvobodili nad 200 mest, trgov in vasi.

Jugozapadno od Marijampole v Suwalki, trikotu, ki ga je Hitler leta 1939 priključil k Vzhodni Prusiji, so Rusi pregnali Nemce iz prve vrste zakopov ter so zavzeli dve utrjene višini, nato pa so odbili tri močne protinapade.

Nemški radio naznanja, da so Rusi z veliko silo trikrat napadli utrdbe Vzhodne Prusije od vzhoda. Rusi teh napadov niso omenili niti z eno besedo. Edino, kar omenjajo, je fronta v jugovzhodni Poljski, kjer je bilo zopet zavzetih več gorskih vasi. Ravno tako rusko poročilo naznanja, da je rdeča armada dospela do čehoslovaške meje pri Wolosati.

Nemški radio naznanja, da so Rusi z močno armado prekorčili madžarsko mejo iz zapadne Rumunske ter so zavzeli Mako in Focleak, tri in deset milj v madžarski meji. — Nemci poročajo o vročih bojih na Madžarskem, ruska poročila pa o tem molče.

Boji za Varšavo so, kot izgleda, pončali, pri vsem tem pa prihaja od poveljstva poljske podtalne armade v Varšavi poročilo, da se bijejo hudi boji med Poljaki in Nemci v Mokotow okraju mesta.

Nek ruski vojni poročevalec v Pragi, onstran Visele poroča, da so Nemci na razvalinah Varšave onstran reke postavili močne artilerijske baterije, ki neprestano streljajo čez reko v Prago. Ruski artileristi so dobili povelje, da naj previdno streljajo, da ne pobijejo preveč civilnega prebivalstva.

Rusko časopisje se zelo pritožuje, ker seznam osiških vojni zločincev, ki je bil sestavljen v Londonu, ne vsebuje imen Hitler, Goering, Himmler in Hess ter pravi, da bosta rdeča armada in ruski narod skrbela za to, da bodo ti zločinci po vojni kaznovani za vse zločine, ki so jih izvršili tekem vojne.

Sloviti ruski pisatelj Ilija Ehrenburg pravi v listu "Rdeča zvezda", da bodo morali Nemci sezidati najprej Smolensk, Varšavo, Beograd in druga mesta, ki so jih porušili,

predno bodo nanovo zgradili Luebeck in Kolin.

Ruski listi posebno napadajo one ljudi v zavezniških državah, ki pravijo, da Hitler in njegovi tovariši niso pravi povzročitelji zločinov, toda zatrjujejo, da so ravno Hitler in njegovi pristaši povzročitelji vseh zločinov, ki so bili izvršeni po raznih deželah. Ravno tako nimajo prav oni, ki zahtevajo kazen za nemške nacijske voditelje in da drugih ne zadene nobena kazen, ker so samo izpolnjevali povelja svojih višjih. Toda tudi podrejeni so na svojo roko izvrševali zločine in teh je na tisoče, na milijone.

MADŽARSKA BO PROSILA ZA MIR

Bruseljski radio naznanja da pravijo madžarski krogi v Istanbulu, da bo mogoče Madžarska že v nekaj urah prosila zaveznike za mir. Pogajanja se bodo vršila po diplomatskih potih skozi Istanbul.

Sofija je po radio sporočila, da je prekinila diplomatske zveze z Madžarsko.

Vojna z Japonsko bo vzela še dve leti

Na podlagi vojnih poročil je OWI učenja, da bo vzelo poraziti Japonsko še najmanj poldrugo leto ali dve leti.

Poraz Nemčije bo za Japonsko pomenil šele pričetek splošne zavezniške vojne proti njej. To pa bo mogoče še bolj povečalo japonsko vojno odločnost in vojni duh.

Musolinijeva prijateljica na Španskem

ZList "Italia Nova" v Rimu poroča, da je Clara Petacci, prijateljica Benita Mussolinija pobegnila iz Italije in da sedaj živi na Španskem pod imenom Marini. Stanuje pri svoji sestri, gledališki igralki Miria di San Servolo. List zahteva, da italjanska vlada zahteva izročitev obeh sester.

Grki pod zavezniškim poveljstvom

Grške partizanske čete so bile postavljene pod zavezniško vrhovno poveljstvo, kar pomeni, da nameravajo zavezniki v kratkem osvoboditi Grško. Velika tajnost prevladuje glede zavezniških čet, ki so vpadle v Albanijo.

Včerajšnje poročilo o vpadu, je bilo izraženo v tako skrivnostnih besedah, da ni mogoče vedeti, kje so se pravzaprav izkrcale zavezniške čete v Albaniji in ob dalmatinski obali. Objavljeno pa je bilo, da bo danes izdano posebno poročilo iz glavnega stana balkanske zračne sile.

Jabolka niso dobra

Farmerji v Rockland County v državi New York so zelo ogorčeni, ker je državni poljedeljski department zavrgel železniški voz — jabolki, ki jih je zbil z dreves zadnji velik vihar, ker ne odgovarjajo zahtevam.

Zadnjih deset dni so farmerji izdali \$6000, da so naložili voz, ki je bil zavrnjen in še 14 drugih naloženih voz. Sedaj imajo na rokah na tisoče ton sadja, toda nič ne kaže, da bi ga mogli spraviti v denar. Ū

Del zračne armade rešen

Zavezniki so zapustili sever. breg Neder Rene. Ostanke angleške prve zračne divizije, ki je navzlic strahovitemu nemškemu ognju držala holandsko mesto Arnhem nad en teden, so pod zaščito topov druge angleške armade, ki drži južni breg Rene, prepeljali nazaj na južni breg.

Zračna divizija je bila sicer večinoma uničena, vendar je njeno junaštvo pripomoglo, da so Angleži mogli obdržati levi breg Rene, kajti močna nemška elitna armada je bila zadržana, da ni mogla ovirati angleške armade pri prodiranju proti Reni.

Najvišje vojaško poveljstvo ni sporočilo, ako most, ki ga je držala zračna armada, še stoji in tudi ne pove natančnega števila vojakov, ki so bili prepeljani na levi breg Rene.

Angleška zračna divizija šteje navadno 8000 vojakov in poročilo pravi, da jih je bilo rešenih okoli 2000. Nemško poročilo pravi, da je bilo vjetih 6400, vključeno ranjenih.

Četudi je bila postojanka onstran Rene izgubljena, je navzlic temu položaj zaveznikov na Holandskem znatno izboljšal, ker je druga angleška armada v tem času dobila več oklopnih divizij, tako da je njeno levo krilo dobro zavarovano.

Poročilo o rešitvi zračne armade je bilo zadržano 48 ur na izrecno povelje feldmaršala sira Bernarda L. Montgomeryja.

Od zračne armade je še vedno ostalo okoli 1200 ranjencev, za katere bodo skrbeli nemški, pa tudi angleški zdravniki, ki so ostali z njimi. Ubityh je bilo okoli 4800.

O rešitvi padalnih čet piše nek vojni poročevalec naslednje:

To je konec. Najtragičnejša in slavna bitka je končana in preživeli angleške zračne sile morajo prvič mirno spati v devetih dneh.

Včeraj so prišla do nas povelja iz gozda zapadno od Arnhema, da pridemo čez Reno in se združimo z drugo armado na južnem bregu reke.

Naš poveljnik je odločil, da ne napademo skupno Nemcev okoli nas, temveč je odločil, da se razdelimo v majhne skupine po 10 do 20 mož in gremo v različnih smereh v predelkih po dve minuti in smo hodili ponoči mimo nemških straž. Straže so odšle prej in so obesili na drevje platno padal, da so nam kazali pot.

Med našim odhajanjem so naši topovi neprestano obstreljevali nemške postojanke.

Prvi oddelek je imel oditi ob 10 zvečer. Naša skupina je bila določena, da odide ob 10.40. Raztrgali smo plachte in si s kosi ovili čevlje, da po gozdu ne bi delali šuma. Dogovorjeno je bilo, če bi se kdo izgubil, da se naj drži po svojem kompasu proti jugu, dokler ne pride do reke.

Naš major je star mož. Hodil je prvi in naročil je, da se vsakdo drži padalnega platna tovariša, ki hodi pred njim, da se ne bi izgubil. Ko smo odhajali, je bilo napol svetlo od gorečih hiš. Imeli smo srčco. Sli smo skozi sovražno stražo in ni bilo nobenega strela. Neka skupina je morala z granatami uničiti oddelek nemške straže. Nek drug oddelek je moral čakati, da je sovražna straža opravila svoj posel čez njegovo pot. Toda vsi smo prišli skozi, ne da bi sovražnik opazil kaj drugega, kot navadno stražo.

Najhujše je bilo, ko smo prišli do reke in smo morali čakati dve uri, da so prišli čolni, ki so nas prepeljali. Nemci so tedaj neprestano streljali in čezali smo v čolnih na trebuhih v mrzlem dežju.

Vsi pa, ki so se vrnili, so trdno odločni, da se vrnejo na fronto, da se bore z Nemci in da gredo v Berlin.

Laški kmetje zahtevajo zemljo

Zavezniški vojaki so morali zadrževati več tisoč razjarjenih italjanskih delavcev, ki so prišli s kosami, lopatami, vilami in srpi ter s stariimi lovskimi puškami na veliko posestvo princa Enzo Odesealonija blizu Braciano jezera in se zahtevali, da je princovo posestvo razdeljeno med brezposelne tovarniške delavce.

Kmetje, ki so divje kričali in vihteli svojo orožje, so hoteli naskočiti in opleniti grad in gospodarsko poslopja ter odpeljati živino in poljedeljske stroje, toda oskrbnik Castagneta jim zemlje ni hotel razdeliti.

Kmetje so prej delali v raznih tovarnah v Rimu, ko pa so bile zaprte, so se vrnili v svojo vas Bracciano in so ostali brez dela. Zato so odšli proti gradu in zahtevali zemljo.

GLAS NARODA

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sullivan, President; Ignac Musich, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Printed at the offices of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Twenty Cents. Advertisement on Agreement.

NA ČELO LITVE VELEJA IZST ZA EDROŠEVNE DEŽAVE IN KANADOJ
ST. NA POL. LETA 1940; ZA ČETRT LETA 12.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenek sobot, nedelj in praznikov.

GLAS NARODA, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1923

Bullitt, Hitler in začasni mir

(Nadaljevanje.)

NACIJSKI ČASOPIS O BULLITTU

II.

(Bullittov predlog v prilog pogajanja glede miru z Nemčijo, za nastop proti Sovjetski Rusiji in za pripravljajanje tretje svetovne vojne, je nemško nacijsko časopisje z veseljem odobrilo. Mr. Fritsche, glavni Goebbelsov tajnik, je javno čestital Bullittu in tudi javno izrazil nado, da bodo Zjedinjene države delovale na to, da se Bullittov predlog vsestranski uvažuje. — Fritsche je namreč tako povedal vsi javnosti potcm nemškega radija. Ta predlog so istočasno tudi odobrili lastniki nemškega lista v New Yorku, Gerhard Seger, Friedrich Stampfer in Rudolf Katz, in sicer potcm članka, katerega je njihov list, "Neue Volkszeitung", te dni objavil.)

"Neue Volkszeitung" objavlja v prevodu dobesedno cele odstavke Bullittovega članka, in imenuje Bullitta kot "najbolj izkušenega diplomata med vsemi ameriškimi diplomati v Italiji in Evropi sploh." Imenovani list izjavlja, "da je Bullitt storil javnosti veliko uslugo, ker je označil vse nevarnosti bodočega miru."

Nevarnost, katere preti bodočemu miru, je po nazorih Goebbelsovih newyorških dobrovoljcev ta, — "da bode Evropa ostala brez vsake moči, in da bode razdvojena, tako da bode končno prišla pod popolni vpliv Sovjetske Rusije." — Sirota Evropa! In kako grozna bode katastrofa Evrope, ako bode Hitler poražen. — "V Evropi ne bode ostala niti jedna bojna sila, kakoršno je imel Hitler na razpolago, pred svojim končnim porazom. In tudi evropskega jedinstva ne bo več, ako se Hitlerja odstavi. — In uboga Francija! Sedaj, ko je bil Hitler v Franciji poražen — ostala je Francija razdvojena, in je popolnoma pod ruskim vplivom."

Omenjeni socijalni demokratje pri "Neue Volkszeitung" v New Yorku, so od početka vojne storili mnogo koristnega dela za Hitlerja. Sedaj, ko se bliža Hitlerjev konec in za služena kazen za vso nacijsko Nemčijo, bode tudi konec nemškemu imperijalizmu. O tem so ljudje, ki čitajo imenovani časopis, uverjeni, in baš radi tega odseva v tem časopisu več sedanje jadvikovanje nemške vlade.

Kdor čita ta časopis, se takoj uveri, kako naciji v Nemčiji sedaj čutijo in mislijo. Radi tega je tem ljudem naš diplomat Bullitt ravno tako dobrodošel, kakor Goebbelu. Ti ljudje upajo, da bode mogoče vspostaviti nemški imperijalizem edinele z pomočjo tretje svetovne vojne, in bodo drage volje podpirali vsako gibanje, ki bi končno zopet vodilo do svetovne vojne.

Ako bodo naše oblasti te in take ljudi deportirale po končani vojni, bodo morale naše okupacijske oblasti v Nemčiji in drugod v Evropi skrbeti za to, da pridejo pred vezniška sodišča v Nemčiji kot kvizlingi in kriminalni zločinci, dasiravno jim je pri nas dovoljeno javno delovati za nacijske zločince, ker naša dežela je svobodna. Radi tega jim je dovoljeno (za sedaj), da delujejo v prid tretje svetovne vojne proti našim zaveznikom. Bullitt deluje v tem smislu sedaj v uniformi francoskega majorja, in Goebbelsovi prostovoljci v New Yorku, delujejo v uniformi nemških "socijalnih demokratov".

Tudi med priseljenci drugih narodnosti je pri nas nekoliko sličnih ljudi, toda: "Svaka sila do vremena."

Obljube in dejstva

Spisaj Ignac Musich.

Ko poslušam gotove kandidate, ki se trudijo s tako vne, da prepričajo ljudi o svojih posebnih zmoglostih, se mi zdi, da včasih niso resni in če so, pa veliko podcenjujejo inteligenco priprostega človeka. Reči naprimer nekaj; in obljudi nekaj; je povsem lahko, ker v teoriji včasih pokaže stvar čisto enostavno; v praksi je pa drugače.

V dveh stvkih, samo pet besed — piecej velike so te besede: — "Polno zaposlenje in takoršen povratek vojakov." Ali bi ne bilo res nebeško lepo, ko bi se moglo to zgoditi, kot bi eden počil s prstom. Le nekaj je, ki nam ne povedo; in to je, kako se bo to uredilo — na kak način se bo uresničilo. Prememba administracije, sama od sebe, ne bo kar pričarala teh dejstev in se je šlo v preteklosti, za take stvari, kot rečimo skrajšanje časa in povišanje plač, so bili ravno tam, ki so najbolj upili in nasprotovali. Pravijo, da se Roosevelt boji povratka. Roosevelt ima sam svoje sinove v vojni in sem gotov, da jih prav tako težko pričakuje domov, kot vsak drugi oče, ampak spusti toliko milijonov ljudi, na delovski trg naenkrat; kakšne bo do pa posledice. Potem pa se premislimo, na predelanje industrije, tolko in toliko ljudi tam, ki imajo tudi usta in navado, da jedo.

Seveda gotovim krogom, bi nič bolj prav ne pričlo, kot taka zmeda, ker edino v taki zmedi, bi jim bilo mogoče združiti vse reforme in pričeti lepo po starem, z izkoriščanjem. Tega pa verjamem, da se boji — ne samo Roosevelta, pač pa se moramo bati, tudi mi, ker se bo šlo za naše kože, veliko bolj, kot za njegovo.

Zakaj pa ne pridejo na dan s konkretnimi odgovori, na taka vprašanja. Vsakdo ve, da volk sit in koza cela, ne more biti. Zakaj pa ne reko: "Mi bomo skrajšali delavni čas, toliko, da bo dela za vse." Mogoče mislijo vreči vse v delo, tako da vsak lahko dela osemindtirideset ur. In eno ali dve leti — gara, vse kolikor more; ko se vse napolni, in vsi kot tički zababejo v prodajalnah, — no potenz pa zopet depresija. Edino kar je mogoče držati drugo depresijo od vrat, je skrajšanje časa in vzdržanje plač na taki stopnji, da bo imelo ljudstvo kupno silo in bodo tisti, ki pridejo nazaj imeli priliko zaslužiti vsakdanji kruh. Na dividendah in obljubah samih, se ne moremo prepeljati v boljše čase. Mali človek je aisti, ki producira in mali človek je tisti, ki pokupi, kar producira. Kakšen upliv pa bi imelo na gospodarsko življenje dejstvo, da si kupijo tisti, ki vlečejo dividende, po deset ali sto oblek in delavec, bi si ne mogel kupiti niti ene. — kje bi se pa vzeli trg potem? Ravno tako je pri vsakem drugem predmetu, do avtomobila.

Toda obljublajo nam vse eno, češ, so itak prezabiti, da bi izbrali. Vsaj po mojem mnenju je vse kaj drugega delovati v okrožju podvrženem sili, s celim ozadjem ljudskega mnjenja solidno za teboj, kot pa delovati v okrožju 135 milijonov prostih ljudi, ki se sklicujejo na svoje pravice.

Povedo nam tudi v kakšni depresiji smo bili, pod Rooseveltom in kakšno je bilo nezaposlenje. Na kar se tega tiče, se itni zdi, da smo precej

bolj občutili Hooverjevo. Tam je bilo tisto pokanje bank in tam je bilo, ko nam je tulilo po praznih želodcih, in tam je bilo, ko si ob tovarnah čital: "No help wanted." Seveda to ni bila Hooverjeva osebna krivda; prosil jih je, porazdelite delo, tako, da bo za vsakega nekaj. Ali so ga poslušali? Btil jih je, ne trgajte plač, kupna sila se bo popolnoma izsušila. A zamanj. Kdo pa more reči, "da če pridejo na vlado, ne bodo taki danes." Preteklost nam kaže, kako so bili vojni sodelovatci z Rooseveltom; a ko je bil voz iz jarka, je tisto sodelovanje izginilo in dvignila se je opozicija. Zakaj? Zato, ker jim je rekel, da poleg njih, so še drugi ljudje na svetu, ki so opravičeni do poštenega življenja.

Ga ni človeka v mejah Amerike, ki bi ne želel, da pridejo vojaki domov; in ni ga človeka, ki bi ne hotel polnega zaposlenja. To sta dve mehki točki in izkoristilo se jih bo. Ko pa se obljube ne bodo mogle uresničiti, bodo pa rekli, da ni bilo praktično in se ni moglo storiti.

Za nas je glavno vprašanje, življenje in preskrba za družine, in ker se bojimo, da bodo eni potegnili, tako hitro, da bo ušlo očesu, je popolnoma naravno, da smo previdni in da vse pretehtamo iz našega stališča, ker ga najbolj poznamo. Nikdo ne reče, da ni bilo pomot; in kdo more pričakovati, da se v takem velikem podjetju ne bodo storile pomote, toda eno je, kar se ne da zanikati in to je, da je Roosevelt vzel navadnega človeka iz grabnja in ga postavil na cesto, z drugim vred, tako, da ima priložnost za izboljšek, z drugim vred. In to je kar jih najbolj boli. Na celi črti se ni mogel postaviti na našo stran, ker je pač predsednik vse h ljudi v tej državi, toda, kar je on napravil za malega človeka, se bo šele videlo, ko se enkrat slika izčisti. Mogoče se bomo zavedali v polni meri šele takrat, ko nam bodo vladali drugi, en termin ali dva. Je že tako z nami, da če nekaj imamo, ne upošteevamo vrednosti in se nam šele zasveti potent, ko enkrat izgubimo.

Prav nič ne bom presenečen, če bodo vzeli John Lewisa iz pasje hišice in ga lepo okincali, ter ga porabili za svoje namene. Kot vsi vemo, je bila Johnova slika precej blatna pred letom dni. Bil je raztegnjen po vseh časopisih, kot največji samodržec, ki vleče uboge premogarje v stavko. Danes se bo pa vse obrnilo in ljubili ga bodo tako, da se bodo kar potili od same ljubezni do njega. John, ki se mu zdi zelo prijetno, če se more maščevati, bo pa zelo zadovoljen in bo poskusil vreči majnarsko težo glasov na tisto stran tehtnice, ki bo lepo udarila Roosevelta po nosu. Če bo to za premožarje dobro ali če bo dobro za delavce in malega kmeta, je pa

seveda drugo vprašanje. In seveda se drugo vprašanje pa je, če mu bodo premogarji sledili, brez premisleka, ker en prostor je, kjer si sam s svojo vestjo, in to je volilni prostor.

ŽELEZNIŠKA NESREČA IN DRUGO
Priobčite prosim v vaš ljubljeni list "Glas Naroda", to žalostno novice, ki se je zgodila tukaj v tem malem mestecu, v Sheboyganu. To je bilo septembra 14., zjutraj ob 7.25, ko je vira privežili iz Green Baya. On tister času je prišel z svojo karo ali Ford truck na Superior Avenue in 14. cesti do križišča Mr Anton Jaschinski. Pri njem sta sedeli Vida Remshak in njegova hči Wilma Andrews, ki ji je oči. Ob tistem trenutku pride vlak iz severa, kate pa zavozni na desno stran in se je obrnila ravno pod vlak. Mr. Jaschinski je bil na mestu artev; Vida J. Remshak je pa umrla predno je bila prepeljana v bolnišnico. Miss Wilma Andrews je dobila hude poškodbe, tako da je umrla 14. septembra, v četrtek, 4 dni pozneje, ali vsi so šli v enem tednu.

Vsi so živeli na Superior in 26. cesti. Mr. in Mrs. Remshak zalujeta za svojo hčerjo, ravno tako tudi Mrs. Jaschinski, ki je izgubila moža in hčer. Vida J. Remshak je bila še komaj stara 12 let; bila je luštna dekle, ki dosti pomagala in jo bodo težko pogrešali. Mr. Anton Jaschinski je bil star 39 let, Miss Wilma pa 15 let. Mr. Jaschinski je bil namenjen na delo v mesto, je pa mislil peljati dekleta v šolo, pa jih je nesreča doletela. Naj v miru počivajo in moje globoko sožalje.

Kar se tiče tukaj v Sheboyganu, se dela z polno paro, vse gre na delo, mlado in staro, mislim toliko časa, dokler ne bode vojna skončana, potem jih bodo odpuščali, ker jih ne bodo več potrebovali, posebno stari bodemo na prvem mestu. To vsak dobro ve.

Sheboygan je lepo mesto, samo plačajo bolj slabo, ker so skoraj same stolarne. Prebivalcev je tukaj nad 40. tisoč. Tukaj so bolj slabe plače, življenske potreščine pa tako drage, da kdor ima veliko družino, težko izhaja.

Sedaj sklenem svoje pisanje in Vas lepo pozdravim in vaše osobje "Glas Naroda" in želim listu veliko naročnikov.

Pozdrav!
Anton Zmave.
Sheboygan, Wisc.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK
Knjižnica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenski) Cena 50 centov
Dobite pri Knjigarji Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Vabilo na PRVO JESENSKO VESELICO katero priredi SLOV. PEVSKO IN DRAMATIČNO DRUŠTVO "DOMOVINA" v nedeljo, dne 8. oktobra, 1944 Začetek ob 7. uri zvečer. V SLOVENSKEM DOMU, 253 Irving Avenue, BROOKLYN, N. Y. NA SPOREDU BO PETJE: v duetu in zbor, pod vodstvom TONE ŠUBELNA Za ples željne bo igral orkester pod vodstvom ART PIETBOW Jr. Vstopnina 75 centov, tax vključen. Se priporoča — "Domovina"

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"Washington Times - Herald" objavlja članek, v katerem poroča važno novost, da naš admiral Nimitz rad je — čebulo. — Nitj ena neformalna novost o vojni na Pacifiku še ni bila tako razveseljiva, kakor ta . . .

"Washington Star" je pred par dnevi objavila članek, v katerem izraža bojazen, da bode prišlo v osvobojenih deželah Evrope do revolucionarnega gibanja. češ, da podtalnega gibanja ne bode mogoče brzdati. Pristavlja pa, da morajo kvizlingi "priti pred puške dobrih strelecev."

"Times" v New Yorku je nedavno objavila članek pisateljice Anne O'Hare McCormick, katera piše o kompliciranih vprašanjih Italije. Med temi tudi navaja problem zahteve Jugoslavije, da se Jugoslaviji prisodi Trst in vse Primorje, dočim bi Italija to ozenlje še v nadalje rada pridržala v svoji posesti. Pisateljica pravilno pristavlja: "Italija, oziroma Evropa, je slična Pontinskemu močvirju, in dežela (Trst in Primorje), bode postala last onega, ki bo zgnilovo vode, ki je napolnjena z malarijo, znal odstraniti z novimi nadami in idejami."

"The News" v San Francisco, Cal., je v velikih skrbel, ker so tovarnarji avtomobilov ravnokar naznanili da bodo šele tri do osem mesecev po sklenitvi miru pričeli izdelovati nove potnike avtomobile.

Razni komentatorji so potom raznih radio-postaj izrazili mnenje in uverjenje da bode isti de Gaulle imel v Franciji dokaj velike neprilike, ako nemudoma ne poskrbi za to, da kardinal Suhar in Msgr. Beussart, pomožni škof v Parizu podata svojo ostavko. Oba sta namreč v Franciji "persona non gratae", ker sta tekem okupacije vsestranski sodelovala z naciji. Zjed. države, Anglija in tudi de Gaulle, morajo takoj javnosti naznaniti, da bodo zahtevale pravico za vse osvoboje narode Evrope, ker inace bode prišlo onstran Atlantika do mnogih, mnogih — linčanj. — Ljubljana je tudi v Evropi . . .

"L'Avanti" v Rimu javlja, da so ime ceste v Rimu, katero so fašisti prekrstili v "Hitlerjev Boulevard", spremenili v "Boulevard Adreatino", in sicer v spomin 320 italijanskih

talecv, katere so naciji v minulnem marcu pomorili v podzemskih kletah, znanih pod imenom "caverne Adreatine". Tuči ime trga, katerega so imenovali fašisti po znanem Gabriele d'Annunzio, so sedaj Rimljani spremenili v "Piazza del Parlamento" . . .

Radio BBC javlja iz Londona, da je prišlo v nacijski stranki v Nemčiji do spora in sicer vsled tega, ker krvnik Himmler in Hitlerjev podrepnik Goebbels vedno pogosteje izražata mnenje, naj se sklene mir z Rusijo na ta način, da se Hitlerja odstavi. — Himmler bode menda kmalu povedal Hitlerju, naj se mirno poslovi, ker inace bode odstranjen z silo.

"N. Y. Journal-American" pravi, da so v uredništvu imenovanega lista uzrujani, ker med ameriško mladino število zločinov izredno hitro narašča in pride končno do zaključka, da narod, ki se mora baviti z takim problemom — je morda zločinski narod . . .

Newyorški "Mirror" poroča na podlagi neverodostojnih virov iz Nemčije, novico, glasom katere je Hitler izdelal načrt, s pomočjo katerega bode utekel v Argentino, od kjer ga bodo Argentinci vtihotapili v Zjedinjene države — kot ameriškega državljana. Takoi na to bode pa nastopil pri agitaciji za predsedniške volitve — na ta način, da bode živizgal porti Rooseveltu, in tako pomagal nacijski Nemčiji..

Članek Paul Mallon, je objavil v newyorškem "Journal American" svoje mnenje, v katerem pravi, da bode Rusija napovedala vojno Japonski, kakor hitro bode Nemčija propadla. Toda istočasno pristavlja, da bode tedaj večina ruske vojske v Nemčiji, tako da bode zamogla Rusija v tem slučaju dati ostalim svojim zaveznikom na razpolago le svoja letališča na daljnem Iztoku, kar zopet znači, da bode Zjedinjene države in Anglija morali sami očistiti Daljni Iztok od japonske golazni . . .

"World-Telegram" v New Yorku bi rad dognal, kje se bode sedaj Roosevelt, Churchill in Stalin sestali, kajti tak sestanek v bližnji bodočnosti je izredno potreben, posebno sedaj, ko je opažati, da se v zapadni Evropi pojavljajo znaki državljanske vojne . . .

NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS" V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom. Zemljevidi so v barvah. Cena 50 centov. Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK
Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil Dr. FRANK J. KERN
V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 327 strani.
Cena je \$5.00
Naročite jo pri: KNJIGARNI "GLASA NARODA" 216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopolni brzo pošilja in dostaviti na prioblastvo. Dopolni za dostavilo morate naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Dopolni se nam vedno dobrodošli, ker smatamo vse naše čitatelje in se s njimi naš rojaki tako reče med seboj pogovarjajo.

PISMO SLOVENSKEGA BEGUNCA

Fort Ontario, N. Y. — Najlepše se Vam zahvaljujem za časopise, katere mi redno pošiljate. Jako sem se razveselil radi članka, katerega sem Vam poslal in ste ga objavili. Mogoče bom tako lažje našel sorodnike kateri so v tej državi že več kot 21 let, o katerih pa na žalost ne vem, kje se nahajajo.

Iz Vašega lista pa je razvidno, da ste dobro informirani o dogodkih, ki se odigravajo in so se odigravali v naši domovini, ki je tako daleč od nas. Ali srce le vedno vleče v kraje, kjer si preživeli toliko lepega in čeprav se je pozneje tudi vse izpremenilo. Prosil bi Vas, da ste tu v Ameriki budni in pozorni na vse, kar se odigrava v naši milijem. Vsak, ki se le čuti Jugoslovena, naj dela vse, kar bi le moglo koristiti našim bratom in sestram, ki se morajo in se radovoljno bojujejo za svoj obstanek in za smrt največjega krvoločnega. Vi vsi v tej deželi, ki skoro v nobenem obziru ne čutite, in Vam tudi želim, da nikdar ne bi čutili grozote vojne; Vi bi mogli najbolj pomagati vsem našim ljudem onkraj oceana. Vedeti morate, da se tudi ameriški možje bojujejo za obstanek ljudstva onkraj morja. Na žalost je ta vojna povzročila mnogo žrtev, ali vseh teh junakov se nikdar ne bo pozabilo. Tudi ruskih vojakov imena, kakor tudi vseh onih ki se bojujejo z

našim maršalom Titom, se bodo z žlatimi črkami upisali v naše misli in vsak edini bo spoštovan kot junak, ki se je bojeval za obstanek svobode, in proti germanskemu suženstvu.

V "Glasu Naroda" sem čital ime Rupnika. Tudi jaz Vam lahko pišem nekoliko vrstic o njem. To je bil namreč oni izdajalec, ki je Italijanom izdal vse naše utrdbene načrte, in tako so nas fašisti lahko napadli na najslabših točkah.

V aprilu, ko sem jaz še bil v Ljubljani in nisem daleč stanoval od tega gospoda, je nek študent, imena se ne spominjam več, prosil služabnika, naj ga prijavi generalu Rupniku radi neke jako važne zadeve. Seveda je bil takoj sprejet. Ko pa je študent izročil Rupniku neko pismo in ko je ta čital, je mladenič ustrelil. Na žalost pa je generala samo ranil. Radi tega atentata je mnogo izmed naših ljudi bilo zopet ustrujenih. V enem izmed takih primerov sem tudi jaz izgubil enega izmed najboljših prijateljev, v času, ko so bana Natlačena ustrelili, je bil moj prijatelj ustreljen kot take. Še vedno mi joka srce za mojim Rudolfom Babnikom Delala svla namreč v isti tiskarni določ let. Bog naj mu da večni mir v raj.

Take izdajalce se je še prav dobro plačalo. Radi tega pa se bo sedaj bolje pazilo kako se bodo uredile vse meje. Naj se dobro pazi, da se Jugoslaviji prida to, kar ji je nekaj spadalalo in one kraje kjer so naši ljudje, ki si žele, da bi zopet prišli nazaj k svojim bratom in sestram. Taki deli so Gorica, del Banata, ki je sedaj bil pod Romunijo. Jugoslavija bi imela največje pravice do tega, ker se je najbolj borila za obstanek, pod svojim voditeljem Titom.

Prosim pišite v Vašem listu veliko za korist naši domovini. Naš narod se bori že 4 dolga leta, bori se za to, kar se je ponesrečilo v prvi svetovni vojni, priključiti tiste kraje, kateri pripadajo nam. Naj že sedaj dobro pazijo naši voditelji, kako se kroji nova Jugoslavija. Mi zahtevamo s pravico tisti del Banata do Temišvara, to je naše, ne pa Romunsko! Za nas Slovence morajo vrniti vsa slovenska ozemlja, to so Trst, Koroško, južna Štajerska, Medjimurje. Za te kraje se bori naš Tito in njegova vojska.

Sedaj pa bi Vas prav lepo prosil ako bi Vam bilo mogoče poslati mi slike presidenta Roosevelta, Stalina, Tita in Churchilla. Potem pa bi imel še eno veliko prošnjo na Vas. Ako bi Vam bilo mogoče pri-skrbeti note za harmoniko (klavirsko) in sicer slovenske pesmi. Moj sin namreč igra harmoniko, nima pa slovenskih not, ker smo jih morali vse pustiti in vreči stran. Predno smo zbežali iz internacije.

Kmalu Vam bom pisal o našem življenju v kampu. Lahko pa Vam rečem, da smo vsi jako srečni in veseli.

Vas pozdravlja Vaš udani
Spitzer Filip.

ZIVELA FRANCIJA, ŽIVELA AMERIKA!

Zanimivo pismo slovenskega vojaka.

Pred kratkim sem prejel zanimivo pismo s francoske fronte od mojega prijatelja-vojaka, ki v prevodu dobesedno slovi:

"Tvoje pismo sem prejel in me veseli, da gre vse dobro s teboj. Tudi glede mene je vse O. K., in sem na potu spoznavati Evropo. Oni dan smo zavzeli neko mesto in proslavili zmago s pristnim šampanjcem — prvokrat v življenju sem ga pokusil. Vzemivši v desnico svoj kozarec, ga dvignem in glasno zakličem: "Viva la France! (Živela Francija!) nakar je iz grl francoskih tovarišev enoglasno zagrmelo: "Viva Amerika, viva Amerika!" In navdušenju ni bilo ne konca ne kraja.

Prišel se sem se učiti francosčine, počasi sicer toda zanimava jezikovna znanost v angleščini.

PISMO SLOVENSKEGA VOJNEGA UJETNIKA

Egipt.—Velečeno uredništvo! Z velikim veseljem smo sprejeli Vaše časopise, ker nas je to zelo razveselilo, da niste nam ujetnikom odklonili te prošnje. Zato se vam srčno zahvaljujemo za poslano izvide, pa tudi se vam priporočamo za nadaljno pošiljatev.

Obracam se zopet na vaše uredništvo za dvema prošnjama, če mi je vam mogoče izpolniti. Ker mogoče Vam je znano, da kot ujetniki, nam ne sledi plačilo, zato vam — bom rad te stroške po vojni povrnil.

Prva prošnja s katero se obracam na vaše uredništvo je, če bi mi poslali Angleško-slovensko vadnico, ker me zelo

UJETNIK IŠČE SORODNIKE

San Bernardino, Calif. — Cenjeni urednik "Glas Naroda". Bi Vas prosil, ako mi izpolnite mojo prošnjo, ako bi objavili oglas za poizvedbo mojega strica. Že dalj časa pričakujem odgovor od sestre, in naslov od strica, ki se nahaja že več let tu v Ameriki. Sem že trinajst mesecev tu v Ameriki kot ujetnik med Lahi, in nisem še dobil nobenega odgovora od sestre. Je že tudi pet mesecev, ko nosim uniformo ameriško, kot je že Vam vsem znano. Znano seveda mi ni ime države, in mesta, kje živi on. Bi prosil tako, da čitatelji lista posebno pa tiste rojake, ki so iz Črnega Vrha nad Idrijo in bližnjih vasi, ako ga bi kakšen ga poznal, da bi mu javil. Moj stric je iz Črnega Vrha nad Idrijo je brat moje pokojne matere. Mary Habe, dekliško ime ki se je poročila z mojim očetom Leopold Bezeljak. Jaz ne vem imena, upam.

Se zahvaljujem že vnaprej vsem Slovincem, čitateljem "Glasa Naroda" za njihovo zanimanje za mojega strica. Nešteto — pozdravov pošiljam uredniku lista, in se Vam z naprej zahvaljujem za oglas, ki ste ga prihvalili.

Vsem skupaj želim obile sreče pri vsakem delu, posebno za našo preljubo slovensko domovino pod vodstvom maršala Tita.

Pavel Bezeljak, 250th It. Q. M. Salv. Rep. Co. Mira Loma. Q. M. Rep. Sub. Depot, San Bernardino, Calif.

SMRT ROJAKA V WEST VIRGINIJI

Osage, W. Va. — Z žalostnim srcem Vam hočem poročati o mojem soprogu, kateri nas je zapustil za vedno. Umril je 29. julija t. l. v 62. letu. Rojen je bil leta 1882 v Vasi Kraljevac na Hrvaškem; v to deželo je prišel leta 1906. Delal je v premogovniku do pred dvema leti. Umril je nagle smrti. Ob 5. uri zvečer smo se vsi skupaj večerjali, ni hudega sluteti in 20 minut do sedne ure nas je zapustil za vedno. Zadel ga je srčna kap na vrto, ko je spravljal krmo skupaj.

Včasih se je pritoževal, da se ne počuti dobro, ali zdravniške pomoči ni iskal, ker se mu ni zdelo vredno. Živela sva skupaj srečno 23 let in imela sva tri sinove, od katerih služita dva Stricu Samu. Andry Jr. služi pri mornarici in tudi igra pri Navy band. Drugi sin Frank je ravno imel napraviti izpit za pilota, ko mu je oče umrl. Pustili so ga, da je prišel na pogreb svojemu očetu in s tem je nekoliko prekinil šolo, ampak je sedaj 7. septembra dokončal Pilot School in je postal First Pilot Flight Officer. To si je vedno želel. Tretji sin Walter je še vedno doma; hodi prvo leto v college in tudi on bo kmalo 18 let star.

Jaz sem prišla v Ameriko po Svetovni vojni leta 1921.

45 - LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselebin, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitnega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je priporočljivo, da pošljete naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovino oz. ček (Združeni državi). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 15th Street New York 11, N. Y.

Note

KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breasen of Spring Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeseru Kolo
- * Spavaj Milka Moja Orphan Walts
- * Dekle na vrto Oj, Marička, petljaj
- * Barčica Mladí kaptane
- * Gremo na štajersko Štajerji
- * Happy Polka Če na tujem
- * Slovenian Dance Vanda Polka
- * Židana marea Veneli bratci
- * Ohio Valley Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj Dol s planine
- * Barbara Polka

ZVEZEK 10 SLOVENSkih PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad Moje dekle je še mlada Barbara polka

Naročite pri: Knjigarni Slovenic Publishing Co. 216 W. 15th Street New York 11, N. Y.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravištvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravištvu nepotrebne stroške?

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG /
Iz francoščine prestavil J. L.

(130)

Ona je strmela vanj, kakor bi ga ne bila umela. Potem reče z majaje z glavo: "Vi mi niste imenovali svojega imena."

"Lucila, nekaj ste me nazivali svojega prijatelja. Seveda, kako me hočete vi zopet spoznati, ko me Jacques Mellier in Pierre Rouvenat nista spoznala! O, Lucila, tudi jaz sem bil nesrečen; pa obupal nisem! On, na čegar grobu stojiva, umrl je v mojih rokah, zašepetavši vaše ime! Devetnajst let, o Lucila nosil sem zaradi vas in zavoljo vašega očeta obleko navadnega — kaznjencea!"

"Jean Renaud, vi ste?" zakriči ona s trepetajočim glasom.

"Da, Lucila, jaz sem Jean Renaud, a premenil sem svoje ime. V Fremicourtu me zovejo berača Mardochea."

"Mardoche!" zamrmrlja Lucila ter povesi glavo. In z zamolklim glasom nadaljuje: "Tri žrtve so združene zdaj na pokopališču fremicourtskem: ena mrtva in dve živi!"

"Midva morava minilo pozabiti, Lucila, in misliti le na bodočnost!"

Ona je zmajala z glavo.

"Vam ostane hčerka, Jean Renaud, lepa deklica; že dvakrat sem jo videla! Vi lahko govorite o bodočnosti! A jaz! Meni se ni ničesar več nadejati!"

"Lucila, vi imate sina!"

"Izgubila sem ga!" zaječi bolešno.

"Lucila, tedaj niste umeli, kaj sem hotel povedati, ko sem vam prej omenil, da so vaše muke pri kraju? Seveda ste izgubili svojega sina, ali pravzaprav ločili so vas od njega, ko ste se bili onesvestili na deželni cesti ter na potu od Vesoula v Gray pali v sneg."

"Odkod veste to?" zakriči osuplja.

"Bili ste blizu smrti, ko so vas glumači našli ne?"

"Da, da!" zahriplje ona divje. "Glumači . . . ti malopridniki, so mi ukradli mojega sina! Kaj so naredili z njim, hudobniki!"

"Lucila, eden teh nesrečnežev, najubožnejši, najnižji med glumači, je vašega sina vzprejel; Jerome Goš se je zval ta mož."

"Ukral mi ga je, ukral, z Rouvenatovim denarjem vred!" vpije Lucila divje gledajoč.

"Poslušajte me, Lucila. Goš, glumač, mi naredil iz vašega sina vrhovodca. Vgojil ga je ter zmerom ljubil kakor svojega otroka! Danes je vaš sin lep, eleganten, brdak, plemenit mlad mož . . ."

"Jean Renaud, Jean Renaud!" zatrepeče ona, "moj sin še živi!"

"Da!"

"Ali je resnica ali laž?"

"Zakaj bi se vam lagal?"

"Jaz ne vem . . . Pa lagalo se mi je že tolikrat . . . to likrat! . . ."

"Kdo tako?"

"Glumači."

"Lucila umirite se! Jean Renaud vas ima prerad in prevoč vas čista, da bi se vam lagal! Da, vaš sin še živi; prisezam vam, prisezam vam pri spominu uboge svoje žene, prisezam vam pri sreči svojega otroka!"

"Verjamem vam, o, verjamem vam Jean Renaud!" klikne Lucila vsa iz sebe, spusti se na kolena ter prične milo jokati.

"Kako je morala trpeti!" misli si Jean Renaud.

Potem jo prime za roko ter vzdigne.

"Pridite, Lucila," reče, "pridite, hočeva govoriti o vašem sinu!"

To rekši jo povleče seboj. Zapustivši pokopališče grsta po stranski poti. Nekoliko časa mokeč korakata po poti. Lucila prva zopet izpregovori.

"Moja glava mi žari," reče, "a moje srce mi bije tako, da se bojim, da mi poči. Pa vendar se me je mahoma lotil globok mir in pokoj. Od one nesrečne noči, ko sem se bila zgrudila v sneg, nisem se več počutila tako dobro. Vaše besede so se oprijele kakor balzam mojih ran. Moj sin živi! . . . Moj sin živi! . . . O Bog, meni se zdi, kakor da sem kar naenkrat rešena preklestva svojega očeta: Jaz nisem bila blazna, Jean Renaud, pa že mnogo mnogo let sem živela v neprestani mrzlici; kar nekako mešalo se mi je po glavi. Nisem mogla več zdravo misliti! Ena misel je vendar bila ostala, misel na moje gorje; imela sem samo eno idejo in ta je bila: moj sin, moj Leon! Zdelo se mi je, da me noč in dan preganjajo grde hudobe, ki mi svoje krepilje zasajajo v srce! V tem hipu pa mi je tako bilo, kakor da mi glava poka, kakor da se je raztrgal črn zastor, ki mi je zakrival vse, kakor da sem šele zdaj to, kar sem! Jean Renaud, o Jean Renaud, povej mi še kaj o mojem sinu! Hočem te poslušati, zmerom, zmerom! Odkod veš, da še živi?"

"Ker sem ga sam videl!"

"Ti si videl mojega sina?"

"Da, pa videli ste ga tudi vi, Lucila, minoli teden!"

"Kaj mi tu praviš!"

"Ali se spomnite, kako je padel Rouvenat v stari vodnjak?"

"Da, da, vrgla sta ga vanj stari in mladi Parizel, malopridnika!"

(Nadaljevanje sledi.)

POLITIČNI TOKOVI V UNRRA-I

Napisal za ONA Herbert J. Seligmann.

Mnogi izmed delegatov na konferenci UNRRA-e v Montrealu prav posebno zanimiva. Kot vedno, so Rusi poslali tudi sem delegacijo strokovnjakov. To so ljudje velikih zmognosti, ki so veliki izvedenci, vsak na svojem polju. Toda, kadarkoli gre za važnejšo odločitev, se obrnejo najprej k svoji vladi. Moskva pa, kot vedno, govori le malo in je izredno realistična v svojih odločitvah.

UNRRA konferenca v Montrealu se sestaja pod pritiskom različnih tedene. Pod tem pritiskom se odločuje tudi vprašanje, da-li bo UNRRA pomagala tudi Italiji, in dobila v to svrhu na razpolago znesek od 50 milijonov dolarjev.

General-major Glen L. Edgerton je poročal UNRRAI, da je potreba velika, in da bi bilo umestno, da se odvzame vojaški oblasti skrb za podporo civilnega prebivalstva. Toda narodi, ki so bili žrtve italijanske agresije, Grki in Jugoslovani, in nekateri predstavniki Iraka, kot tudi Čehoslovaki se protivijo temu, da bi se uporabilo del fondov U. N. R. R. e za podporo bivšega sovražnika še predno je pomagano njegovim žrtvam.

Četudi bi bila poslana pomoč Italiji pod pogojem, da sama plača zanjo, poudarjajo delegati, da Italija danes nima nobenih sredstev, tako da je izredno dvomljivo, da-li bi Italija sploh kdaj plačala. Tako bi torej podpora Italiji le zmanjšala razpoložljiva sredstva za podporo in obnove škod, katero so utrpeli žrtve napadov osiščia — in sredstva, ki so danes na razpolago v to svrhu, so že zdaj premajhna.

Nekateri predstavniki manjših narodov so prepričani, akoravno tega ne povedo na glas, da igrajo pri vsem tem politični pomisleki najvažnejšo vlogo.

Druga velevažna točka, ki je zelo nevarna in še ni jasno obdelana, je velikanski problem repatriacije ljudi pregnanih iz njihovih domov. Računajo, da obsegajo pregnanci preko 30 milijonov ljudi, ki so brez strehe nad glavo, dezorganizirani, lačni, mnogo med njimi bolni, nešteti odtrgani od svojih rodbin, starši, ki žive vsak za sebe a njihov otroci zopet drugje . . .

Nekateri delegatov v Montrealu trde da je ta problem ravno tako važen kot vprašanje obleke, obutve in hrane. Akoravno je jasno, da ni mogoče začeti odražati nazaj teh nesrečnežev, predno niso njih dežele osvobojene, so vendar prepričani, da bi bilo treba že zdaj z vsjo jasnostjo povedati, po kakšnih načelih se namerava UNRRA lotiti tega problema.

Mednarodne konference so vedno počasne. Včasih se težkoče, ki so videti nepremostljive v začetku, pozneje kar naenkrat same od sebe izgube — toda tu so na mizi problemi, načelna vprašanja. Od tega, kako bodo razrešena, bo odvisno, kako se bodo razvijali mednarodni odnošaji v povojnem svetu.

Mednarodne konference so vedno počasne. Včasih se težkoče, ki so videti nepremostljive v začetku, pozneje kar naenkrat same od sebe izgube — toda tu so na mizi problemi, načelna vprašanja. Od tega, kako bodo razrešena, bo odvisno, kako se bodo razvijali mednarodni odnošaji v povojnem svetu.

Mnogo je ljudi, ki so mnenja, da bo Rusija postala na podlagi svojih vojaških uspehov in sile ruskih armad prva in odločilna velesila na evropskem kontinentu. To pa bi pomenilo, da ne bosta le vzhodna Evropa in Balkan, temveč tudi Nemčija pod ruskim vplivom.

Ako pomislimo na vse to, postane ruska udeležba na

konferenci UNRRA-e v Montrealu prav posebno zanimiva. Kot vedno, so Rusi poslali tudi sem delegacijo strokovnjakov. To so ljudje velikih zmognosti, ki so veliki izvedenci, vsak na svojem polju. Toda, kadarkoli gre za važnejšo odločitev, se obrnejo najprej k svoji vladi. Moskva pa, kot vedno, govori le malo in je izredno realistična v svojih odločitvah.

UNRRA konferenca v Montrealu se sestaja pod pritiskom različnih tedene. Pod tem pritiskom se odločuje tudi vprašanje, da-li bo UNRRA pomagala tudi Italiji, in dobila v to svrhu na razpolago znesek od 50 milijonov dolarjev.

General-major Glen L. Edgerton je poročal UNRRAI, da je potreba velika, in da bi bilo umestno, da se odvzame vojaški oblasti skrb za podporo civilnega prebivalstva. Toda narodi, ki so bili žrtve italijanske agresije, Grki in Jugoslovani, in nekateri predstavniki Iraka, kot tudi Čehoslovaki se protivijo temu, da bi se uporabilo del fondov U. N. R. R. e za podporo bivšega sovražnika še predno je pomagano njegovim žrtvam.

Četudi bi bila poslana pomoč Italiji pod pogojem, da sama plača zanjo, poudarjajo delegati, da Italija danes nima nobenih sredstev, tako da je izredno dvomljivo, da-li bi Italija sploh kdaj plačala. Tako bi torej podpora Italiji le zmanjšala razpoložljiva sredstva za podporo in obnove škod, katero so utrpeli žrtve napadov osiščia — in sredstva, ki so danes na razpolago v to svrhu, so že zdaj premajhna.

Nekateri predstavniki manjših narodov so prepričani, akoravno tega ne povedo na glas, da igrajo pri vsem tem politični pomisleki najvažnejšo vlogo.

Druga velevažna točka, ki je zelo nevarna in še ni jasno obdelana, je velikanski problem repatriacije ljudi pregnanih iz njihovih domov. Računajo, da obsegajo pregnanci preko 30 milijonov ljudi, ki so brez strehe nad glavo, dezorganizirani, lačni, mnogo med njimi bolni, nešteti odtrgani od svojih rodbin, starši, ki žive vsak za sebe a njihov otroci zopet drugje . . .

Nekateri delegatov v Montrealu trde da je ta problem ravno tako važen kot vprašanje obleke, obutve in hrane. Akoravno je jasno, da ni mogoče začeti odražati nazaj teh nesrečnežev, predno niso njih dežele osvobojene, so vendar prepričani, da bi bilo treba že zdaj z vsjo jasnostjo povedati, po kakšnih načelih se namerava UNRRA lotiti tega problema.

Mednarodne konference so vedno počasne. Včasih se težkoče, ki so videti nepremostljive v začetku, pozneje kar naenkrat same od sebe izgube — toda tu so na mizi problemi, načelna vprašanja. Od tega, kako bodo razrešena, bo odvisno, kako se bodo razvijali mednarodni odnošaji v povojnem svetu.

Mnogo je ljudi, ki so mnenja, da bo Rusija postala na podlagi svojih vojaških uspehov in sile ruskih armad prva in odločilna velesila na evropskem kontinentu. To pa bi pomenilo, da ne bosta le vzhodna Evropa in Balkan, temveč tudi Nemčija pod ruskim vplivom.

Ako pomislimo na vse to, postane ruska udeležba na

V POMOČ ROJAKOM

St. Louis, Mo. — Pozor! Slovenci v St. Louis in okolici Illinois. Tukaj v St. Louisu se je sklicala posebna seja po delegatnji, katera se je udeležila konvencije 2. in 3. sep. v Clevelandu. Na tej seji se je razpravljalo in tudi sklenilo, da bomo v najhitrejšem času nabirali v pomoč našemu trpečemu slovenskemu narodu v domovini. Kakor je bilo rečeno na seji, je bilo razposlanih 86 kart in menda 13 telefonskih obvestil, nas pa je bilo na seji samo 11. Zato smo bili pa kar vsi primorani delo vzeti. Gotovo je imel vsak svoj vzrok, da ni mogel priti. Smo pa tako Slovenci raztreseni po St. Louisu in so težave po parkrat hoditi okrog na eno mesto, kar je gotovo, da ne moremo nobeden imeti reči v redu, ako ni bil pripravljen na to, ker ni vedel. Zato ste pa obveščeni po vseh slovenskih listih, da pripravite, kar je največ in najbolj hitro mogoče. Preglejte obleke, zgornjo in spodnjo, čevlje, posteljno, vse, od male živanke do zadnjega orodja kar je za rabiti na domu.

Poskusite nabirati vsak pri svojih prijatelji, sosedi. Dostijih jih je, ki bodo z denarjem pomagali. Spravite skupaj, kar je največ mogoče, operite, pa zašite in skupaj zvežite, tako, da bodo pripravljeno, kadar pridemo na vrata potrkati. Kateri bodo imeli zavoj pripravljen, lahko pokliče ali pa piše do svojih društvenih tajnikov.

Združeni jugoslovanski odbor je dobil od vlade zagotovilo, da bo že sedaj kmalu mogoče pošiljati iz Amerike razno blago naravnost v Jugoslavijo, ker upajo, da bo v par tednih izčiščena. Sedaj nabiramo Slovenci za Slovence. Hrvati za Hrvate, Srbi za Srbe, — zato se pa Slovenci potrudimo, da jih vsaj s težavo dohajamo, ker če ne bodemo sami nabrali, oni ne bodo nič dali.

Josephine Anceł.

PROSIM!
Rojake iz vseh Združenih držav, da še nadalje pošiljate knjige za vojne ujetnike-Slovence. Opominjam pa, nikarte pisati svojega naslova, ali kaj drugega v knjigo, kjer to zadržuje cenzurni urad, in ako je samo podpis, iztrgajo list ven, in knjiga je uničena. Toraj, prosim, nikakega pisanja, ne pozdravov, ne naslova iz domovine, ne vašega naslova, ker imamo preveč dela trgati liste iz knjige. Prosim upoštevajte to, in pa: prosim za KNJIGE!
Rev. Pius J. Petrie, O.F.M., 62 St. Mark's Place, New York 3, N. Y.

ŽENSKA za gospodinjstvo
Rad bi dobil priletno žensko v službo za hišno delo in gospodiniti. Mora biti dobra, skrbna in poštena. Plača po dogovoru. Bo imela stalno in dolgotrajno delo. Katera je zato, naj se zgleda v uredništvu tega lista utmesto ali pisмено pod šifro: "B. B.", c. of Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York 11, N. Y.
9-27, 28.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV
NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ 3.
Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.
Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi.
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.
Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"
V PESMARICI
so vključene skladbe
slovenske pesmi:
1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. (Točki zvon — mešani zbor
5. Pomladnska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speva, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Atlantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantača iz pesma 126 — moški zbor
10. Šeč — za samospeva, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Pajon 29 — za samospeva, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel
CENA SAMO
50 centov
KOMAD
To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaljubljeni izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.
Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA		IGRE	
1 Domače živali Spisal Damir Felgel	17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec	28 Magda (Igra) — Alojzij Remec	29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golta
2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj	18 Mladim srcem Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kvaaver Meško	30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann	31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljevič
3 Andrej Ternovc Spisal Ivan Albreht	19 Študent naj bo Spisal Fr. S. Finžgar	32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec	33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
6 Preganjanje indijanskih misijonarjev Spisal Josip Spillman	25 Duhovni boj (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli	34 Antingone (Igra) Poslovenil C. Golar	36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio
12 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Pandurič	26 Denar Dr. Karl Engle — Poslovenil Dr. Albin Ogris	38 Tončkove sanje na Miklavšev večer (Igra) — J. Erbešnik in F. Rojc	
13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.	Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!		
14 Pravljice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Kolman			
15 Suneški invalid Spisal Silvester Kolman			

Kar je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omeniti več šifro, da nam bo na ta način mogoče vašega zadovoljiti.